

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gruodžio 6 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2021/0373(CNS)

14379/21
ADD 4

AG 110
INST 423
FREMP 277
IA 195

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. gruodžio 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENU
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2021) 358 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti vietos savivaldos rinkimuose tvarka (nauja redakcija) KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2021) 358 final¹.

Priedama: SWD(2021) 358 final

¹ Šis dokumentas yra identiškas dokumentui ST 14376/21 ADD4

Briuselis, 2021 11 25
SWD(2021) 358 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl
TARYBOS DIREKTYVOS
kuria nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos
pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti vietos savivaldos rinkimuose
tvarka

Pasiūlymo dėl
TARYBOS DIREKTYVOS
kuria nustatoma išsami Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybėje narėje ir neturinčių jos
pilietybės, naudojimosi teise balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento rinkimuose
tvarka

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Santraukos lentelė (ne daugiau kaip 2 psl.)

Poveikio judžių ES piliečių rinkimų teisėms vertinimas

A. Būtinybė imtis veiksmų

Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?

ES piliečiai, gyvenantys, dirbantys, studijuojantys ir t. t. ES šalyje, kurios pilietybės jie neturi, (judūs ES piliečiai) pagal ES teisę turi teisę toje šalyje balsuoti ir kandidatuoti Europos Parlamento ir vietos savivaldos rinkimuose tokiais pačiomis sąlygomis kaip ir tos valstybės narės piliečiai.

Tačiau dėl įvairių toliau nurodytų priežasčių tai daro palyginti nedaug asmenų.

- Žmonės ne visada žino apie šias teises ir jiems vis dar sunku gauti tikslią informaciją apie administracines procedūras.
- Nuo registravimosi juos atgraso sudėtingi procesai ir rizika, kad jie bus išbraukti iš atitinkamų sąrašų per rinkimus savo kilmės šalyje.
- Nacionalinėms valdžios institucijoms vis dar sunku užkirsti kelią daugkartiniam balsavimui Europos Parlamento rinkimuose, nes nelengva dalytis informacija, kad būtų galima nustatyti daugiau nei vieną kartą užsiregistravusių rinkėjų ir kandidatų tapatybę.

Atsižvelgiant į didėjančią kitoje ES šalyje gyvenančių ES piliečių skaičių, šios problemos taps vis opesnės, nes jos daro poveikį vis didesnei ES piliečių daliai.

Ką reikėtų pasiekti?

Šia iniciatyva minėti sunkumai sprendžiami atnaujinant, paaiškinant ir sugriežtinant taisykles, siekiant užtikrinti, kad jos kuo didesniai skaičiui judžių ES piliečių padėtų dalyvauti rinkimuose, taip pat norint apsaugoti pačių rinkimų sąžiningumą.

Konkrečiai siekiama:

- supaprastinti rinkėjų įtraukimo į rinkėjų sąrašą ir kandidatų registravimo procedūras;
- padidinti rinkimuose galinčių dalyvauti piliečių informuotumą ir padėti jiems geriau suvokti savo rinkimų teises ir susijusius administracinius procesus;
- sumažinti daugkartinio balsavimo Europos Parlamento rinkimuose galimybes;
- sumažinti galimybę, kad savo teise pasinaudoję piliečiai bus išregistruoti iš atitinkamų sąrašų jų kilmės šalyje;
- pagerinti duomenų apie vietos savivaldos ir Europos Parlamento rinkimus rinkimą;
- iš dalies pakeisti pasenusias ir nebeaktualias taisykles (pvz., dėl „Brexit“).

Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?

Atitinkamos rinkimų teisės nustatytos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo kaip dalis ES piliečių teisių. Naudojimosi šiomis teisėmis teisinė sistema apima ir ES, ir nacionalines taisykles. Kadangi tarpvalstybiniai klausimai nepriklauso atskirų ES šalių kompetencijai, veikdamos pavieniui šalys išspręsti nustatytų problemų negali.

B. Sprendimai

Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?

Poveikio vertinime išnagrinėtos dvi politikos galimybės. Pagal jas abi problemoms spręsti numatyta įvairių galimų priemonių.

- **1 galimybė** siekiama sugriežtinti ir paaiškinti galiojančias taisykles. Tai norima padaryti tiksliniais pokyčiais tose srityse, kuriose nustatyta problemų.
- Pagal **2 galimybę** nustatomos tam tikros priemonės, kuriomis siekiama pertvarkyti direktyvas. Norima visose valstybėse narėse suderinti pagrindinius rinkimų proceso aspektus.

Nors 2 galimybė atrodo veiksmingiausia, siekdami užtikrinti efektyvumą, nuoseklumą, taip pat subsidiarumo ir proporcingumo principus, tinkamiausia laikome 1 galimybę.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

Apskritai suinteresuotieji subjektai šiai iniciatyvai iš esmės pritarė. Piliečiai ir NVO pabrėžė, kad reikia aiškesnės ir prieinamos

informacijos apie registravimo ir balsavimo procesus, taip pat reikia apriboti nesavaronišką išregistravimą. Nacionalinės valdžios institucijos yra suinteresuotos toliau tobulinti keitimosi rinkėjų duomenimis procesą, užkirsti kelią daugkartiniam balsavimui ir didinti paramą vietos valdžios institucijoms, kartu užtikrinant, kad tai derėtų su kitomis ES politikos sritimis ir priemonėmis.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Pasirinkus šią galimybę rinkėjams ir kandidatams būtų lengviau registruotis. Be to, kitoje ES šalyje gyvenantiems ES piliečiams būtų lengviau gauti informaciją vietos savivaldos ir Europos Parlamento rinkimų klausimais. Pagal minėtą galimybę sustiprinamos galiojančios direktyvos, kad būtų užtikrintas platus požiūris į nustatytų problemų sprendimą ir kuo didesnis poveikis, drauge gerbiama nacionalinė kompetencija rinkimų klausimais.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Šiuo pasiūlymu nesukuriama jokios papildomos finansinės ar administracinės naštos ES ar ES biudžetui.

Koks yra poveikis MVI (mažosioms ir vidutinėms įmonėms) ir konkurencingumui?

Apskritai tikimasi, kad visos galimybės turės platesnį netiesioginį teigiamą ekonominį poveikį, nes jomis remiamas laisvas asmenų judėjimas ES ir judžių asmenų integracija priimančiojoje šalyje. Tačiau manoma, kad MVI tai ypač didelio poveikio neturės.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Pasirinkus tinkamiausią galimybę dėl geresnio bendradarbiavimo skatinimo ir ES piliečių, kurie persikelia į kitą ES šalį, informavimo, nacionalinės valdžios institucijos patirtų papildomų administracinių išlaidų (tiek vienkartinį prisitaikymo išlaidų, tiek periodinių).

Tačiau tikimasi, kad tokias išlaidas kompensuos tai, kad valdžios institucijoms ir piliečiams bus užtikrinti ilgalaikiai veiksmingesni procesai.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Asmenys, pasinaudoję savo teise persikelti į kitą ES šalį, galės toje šalyje dalyvauti demokratinuose procesuose.

Proporcingumo principas

Proporcingais ES veiksmais turėtų būti užtikrinta, kad:

- į kitą ES šalį persikėlę ES piliečiai per rinkimus galėtų veiksmingai naudotis savo demokratinėmis teisėmis. Kad tai būtų pasiekta, reikia patikslinti galiojančią ES sistemą, kuria reglamentuojamos šios teisės;
- būtų sumažintos galimybės Europos Parlamento rinkimuose balsuoti kelis kartus, o tai padidintų jų sąžiningumą.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Būtų įtraukti nacionalinių valdžios institucijų vykdomo įgyvendinimo nuolatinės stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimai:

- **Direktyva 93/109/EB** – ataskaita po kiekvienų Europos Parlamento rinkimų;
- **Direktyva 94/80/EB** – ataskaita kas 5 metus.

Per dvejus metus po 2029 m. Europos Parlamento rinkimų Komisija įvertins abiejų direktyvų taikymą ir parengs tikslų įgyvendinimo pažangos vertinimo ataskaitą.